

سر به هم آورده دیدم برگ های غنچه را
اجتماع دوستان یکدلم آمد به یاد

دانش ادبی: «سر به هم آورده» **کنایه** از جمع بودن است. «اجتماع دوستان یکدل و صمیمی» به «جمع شدن برگ های غنچه» **تشبیه** شده است.

دانش زبانی: اجتماع دوستان یکدلم آمد به یاد ← اجتماع دوستان یکدل به **یادم** آمد. با توجه به این جا به جایی ضمیر دریافته می شود که «**یاد**» نقش متمم و ضمیر پیوسته «**م**» نقش مضاف الیه دارد.

دانش ادبی

واج آرای (نغمه حروف)

آرایه «تکرار حروف» از عناصر زیبایی سخن است و بر موسیقی متن و تأثیر آن می افزاید. بهره گیری از تکرار حروف، کلام را دل نشین می سازد. به تکرار یک حرف یا صدا در یک بیت یا عبارت «واج آرای» یا «نغمه حروف» یا «تکرار حروف» می گویند. به مثال های زیر توجه کنید:

لختی بختند خنده گل زیباست

لبخند تو خلاصه خوبی هاست

باد خنک از جانب خوارزم وزان است

خیزید و خز آید که هنگام خزان است

کشور ما همواره سرزمین سپند فر و فروغ و فرزانی و فرهیختگی بوده است.

کوزه گری ماهر و ورزیده شاگردی داشت که چندین سال نزد او کار کرده و فنون کوزه گری را از او فرا گرفته بود. روزی شاگرد دستمزد بیشتری از استاد درخواست کرد. کوزه گر بر دستمزد او افزود. پس از مدتی، باز شاگرد سرنا سازگاری گذاشت و گفت: «دیگر فن کوزه گری را به تمامی آموخته‌ام و قصد دارم در کارگاه خود استادکار شوم». کوزه گر از او خواست به پاس حقی که برگردن او دارد، چند ماهی بماند و یاری اش کند. شاگرد، بی‌اعتنا به درخواست استاد، او را رها کرد و کوشید در کارگاه خود برای رقابت با استاد مرغوب‌ترین کوزه‌ها را بسازد. او با دقت شروع به ساختن کوزه کرد اما لعاب هیچ یک از کوزه‌ها زیبا و شفاف از کار درنیامد. شاگرد، ناگزیر نزد استاد بازگشت. استاد او را واداشت مدتی دیگر نزد او بماند تا اشکال کار را دریابد. سرانجام یک روز استاد گفت: «رمز مرغوب بودن کوزه‌ها در این است که هر کوزه را پیش از آنکه در کوره بگذارم، فوت می‌کنم تا کرد و خاک از روی آن پاک شود. تو همین یک نکته را در نظر نداشتی و اشکال کار تو تنها یک فوت بود؛ فوت کوزه گری!»

فوت کوزه گری، مصطفی رحماندوست؛ با تصرف و تلخیص

پیام حکایت:

۱. هیچ گاه به دانش اندک خود مغرور نشویم.

۲. انسان همیشه به یادگیری نکته های جدید نیازمند است و هرگز از درس استاد بی نیاز نیست.

۳. همیشه در برابر استادان خود متواضع و فروتن باشیم.

فصل دوم: شکفتن

سر به هم آورده دیدم برگ‌های غنچه را   اجتماع دوستان یک‌دل‌م آمد به یاد

برگ‌های غنچه را در هم و جمع و جور دیدم و به یاد جمع صمیمی دوستان یک‌دل‌م افتادم.

صائب تبریزی

درس سوم: ارمغان ایران (پایه هشتم)

واژگان جدید

ارمغان :	سپند:	فرّ:
درازنا:	فروغ:	فره‌یختگی:
آزادگان:	تیره‌رای:	خیره‌روی:
آزادگی:	فرهنگ:	خامه:
پیراسته:	آلایش:	پلشتی:
دَدی:	والایی:	خاستگاه:
بِخردان:	روشن‌رایان:	گُرد:
بُنِ جان:	نَسْتوه:	سُتوار:
دریغ ورزیدن:	هان:	پویدن:
پاس:		

تاریخ ادبیات

صائب تبریزی: فرزند ایران: فوت کوزه‌گری:

دانش ادبی

واج آرایبی (نغمه حروف)

آرایه «تکرار حروف» از عناصر زیبایی سخن است و بر موسیقی متن و تأثیر آن می افزاید. بهره گیری از تکرار حروف، کلام را دل نشین می سازد. به تکرار یک حرف یا صدا در یک بیت یا عبارت «واج آرایبی» یا «نغمه حروف» یا «تکرار حروف» می گویند. به مثال های زیر توجه کنید:

لبخند تو خلاصه خوبی هاست   لختی بخند خنده گل زیباست

خیزید و خز آرید که هنگام خزان است   باد خنک از جانب خوارزم وزان است

کشور ما همواره سرزمین سپند فرّ و فروغ و فرزانگی و فرهیختگی بوده است.

لختی: اندکی

خز: نوعی پارچه گران قیمت از جنس پوست حیوانات

تکالیف

۱. معنی واژگان جدید را از واژه نامه پایان کتاب بیابید و در دفتر پانویس خود بنویسید.
۲. درباره‌ی اشخاص و آثار داده شده (تاریخ ادبیات) از بخش فهرست اعلام اشخاص و آثار پایان کتاب، تحقیق کنید و نکات مهم را در دفتر پانویس خود یادداشت کنید.
۳. متن درس را با دقت بخوانید و خودارزیابی های صفحه ۳۳ را پاسخ دهید.
۴. فعالیت های نوشتنی صفحه ۳۴ را پاسخ دهید.